

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **A. P.**, zastoupeného Mgr. Janou Hladíkovou, advokátkou se sídlem v Pardubicích, 17. listopadu 623, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ze dne 17. 5. 2004, č. j. 52 Az 69/2003 - 69,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna Mgr. Jany Hladíkové, advokátky se sídlem v Pardubicích, 17. listopadu 623, **se určuje** částkou 1075 Kč. Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 21. 9. 2001, č. j. OAM-9158/VL-20-06-2001, byla zamítnuta žádost stěžovatele o udělení azylu jako zjevně nedůvodná dle ust. § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), dále stěžovateli nebyl dle ust. § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu udělen azyl a současně bylo vysloveno, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování. K rozkladu stěžovatele bylo toto rozhodnutí potvrzeno rozhodnutím Ministra vnitra (dále jen „správní orgán“) ze dne 9. 12. 2002, č. j. OAM-432/AŘ-2002, a rozklad byl zamítnut.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, která byla zamítnuta napadeným rozsudkem krajského soudu, protože soud dospěl k závěru, že rozhodnutí správního orgánu vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci a bylo vydáno v souladu s právními předpisy.

Rozsudek krajského soudu stěžovatel napadl kasační stížností z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Uvedl, že správní orgán se nezabýval prokázáním skutečnosti, zda v jeho případě je Polsko třetí bezpečnou zemí a zda ho tedy lze za takovou zemi považovat. V Polsku totiž působí baptisté a nelze se před nimi schovat. Z tohoto důvodu nemohl v Polsku o azyl požádat. Správní orgán tak porušil ust. § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu. Stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení, přičemž současně požádal soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Správní orgán podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém popřel oprávněnost této stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i krajského soudu bylo vydáno v souladu s právními předpisy. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Ze správního spisu, který soudu předložil správní orgán, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Stěžovatel podal dne 15. 9. 2001 návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Dne 19. 9. 2001 byl se stěžovatelem veden, v ruském jazyce za účasti tlumočníka, pohovor k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky, ze kterého byl vyhotoven protokol. Stěžovatel uvedl, že mu baptisté materiálně pomáhali při studiích na univerzitě. Poté od něho začali požadovat peníze a vyhrožovali mu. Rozhodl se tedy odjet, aby zachránil život sobě a své matce. Do České republiky přicestoval přes území Polska. Na dotaz, z jakého důvodu nepožádal v Polsku o azyl, odpověděl, že nevěděl, že v Polsku azyl existuje. Správní orgán se poté stěžovatele dotázal, zda mu teoreticky něco bránilo v požádání o azyl v Polsku, přičemž stěžovatel odpověděl, že myslí, že ne. Dále dodal, že již na Ukrajině se rozhodl požádat o azyl v České republice.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Dle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Vzhledem k okolnosti, že stěžovatel uvedl jako právní důvody kasační stížnosti ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., je třeba se nejprve vyjádřit k dopadu těchto ustanovení.

Nesprávné právní posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál ve spisu obsažený jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění skutkového závěru. Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí krajského soudu ani v rozhodnutí správních orgánů neshledal.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že správní orgán se nedostatečně zabýval prokázáním skutečnosti, že i v jeho případě je Polsko bezpečnou třetí zemí. Nejvyšší správní soud však k tomu uvádí, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí a ze správního spisu, jehož součástí je i dokument nazvaný Hodnocení Polska jako bezpečné třetí země, vyplývá pravý opak. Správní orgán se se stěžovatelem namítanou skutečností dostatečně vypořádal a to i s přihlédnutím k faktu, že v průběhu správního řízení stěžovatel vůbec netvrdil, že o azyl v Polsku nepožádal z důvodu obavy před baptisty. Naopak uvedl, že o této možnosti nevěděl a že se již na Ukrajině rozhodl požádat o azyl právě v České republice. Zcela ve shodě s krajským soudem považuje Nejvyšší správní soud tvrzení stěžovatele o jeho možném ohrožení v Polsku za ryze účelové mající za cíl zvrátit pro stěžovatele nepříznivý výsledek azylového řízení. Nejvyšší správní soud však v této souvislosti považuje za vhodné upozornit na svou konstantní judikaturu, podle které je smysl azylového řízení založen na principu, že cizinec pronásledovaný za uplatňování politických práv a svobod ve své vlastní zemi má o azyl požádat vždy již v první zemi, v níž má reálnou příležitost tento status obdržet nejdříve a v níž budou garantována jeho základní práva a svobody. Touto zemí je zpravidla tzv. bezpečná třetí země ve smyslu ust. § 2 zákona o azylu. Subjektivní právo na azyl je právem na nezbytnou ochranu před pronásledováním v zemích původu, nikoliv však právem vybrat si zemi, ve které žadatel o azyl bude chtít toto své právo uplatnit (viz např. judikát Nejvyššího správního soudu publikovaný pod č. 18/2003 Sb. NSS). Z výše uvedeného je zřejmé, že postup stěžovatele, který si cíleně vybral stát, ve kterém podá žádost o udělení azylu, je v přímém rozporu s principy azylového řízení. Proto je tato námitka stěžovatele nedůvodná.

Jestliže se stěžovatel v dalším omezil na pouhé citace zákonných ustanovení správního řádu a soudního řádu správního, která byla dle jeho názoru porušena, aniž by upřesnil, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí správního či soudního orgánu v odůvodnění rozhodnutí chybí, je takové tvrzení bez uvedení daných skutečností nedůvodné. Nejvyšší správní soud vychází z premisy „nechť si každý střeží svá práva“; proto stěžovatel nemůže v kasační stížnosti úspěšně namítat, že správní orgán či soud v předcházejícím řízení nezjistily důsledně skutečný stav věci, pokud sám neuvádí skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatel podal návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť má za to, že pro takové rozhodnutí odpadl vydáním meritorního rozhodnutí důvod.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevznesl, proto mu ho soud nepřiznal.

Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 1000 Kč za jeden úkon právní služby – písemné podání soudu týkající se věci samé a 1 x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, celkem 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. listopadu 2005

JUDr. Radan Malík
předseda senátu